

Rana
kommune

Halvårsregnskapet 2026

Kommunestyret 8.september

Flere pensjonister enn barn i Nordland

Norge har nå flere alderspensjonister enn barn. I juni registrerte Nav 900 flere pensjonister enn barn med barnetrygd, melder Nav i en pressemelding.

Utviklingen treffer Nordland ekstra hardt. Her er det nå 120 pensjonister per 100 barn. Arbeids- og velferdsdirektør Hege Nilssen advarer om at dette vil skape konkurranse om arbeidskraften i distriktene fremover.

– Aldringen skjer i hele landet, men utviklingen slår svært ulikt ut. Mange distriktskommuner får både flere eldre og færre i yrkesaktiv alder. Det kan gjøre konkurransen om arbeidskraften særlig stor i disse områdene, sier Hege Nilssen.

FOTO: FRIDA SKAUVIK AUNE / NRK

Nav: Flere pensjonister enn barn i Nordland

Demografi og endring frie inntekter

Alder	2026-2027	2019-2027
0-15 åringer	- 14 mill. kr	- 123 mill. kr
67 år og over	11 mill. kr	72 mill. kr
16-66 år	- 3 mill. kr	- 22 mill. kr
Totalt	- 6,0 mill. kr	- 71 mill. kr

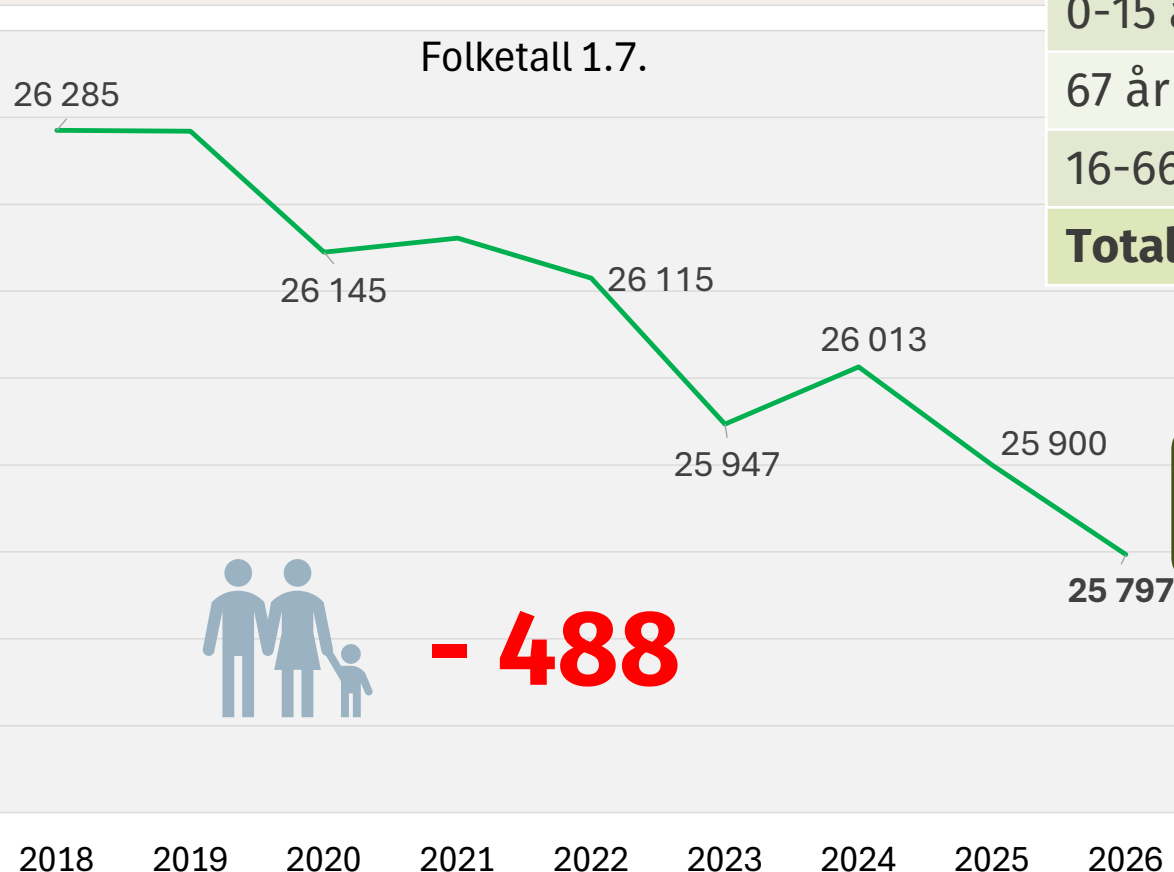
Endring frie inntekter (2026 kroner)

2018-2026:
650 færre i alderen 0-15 år

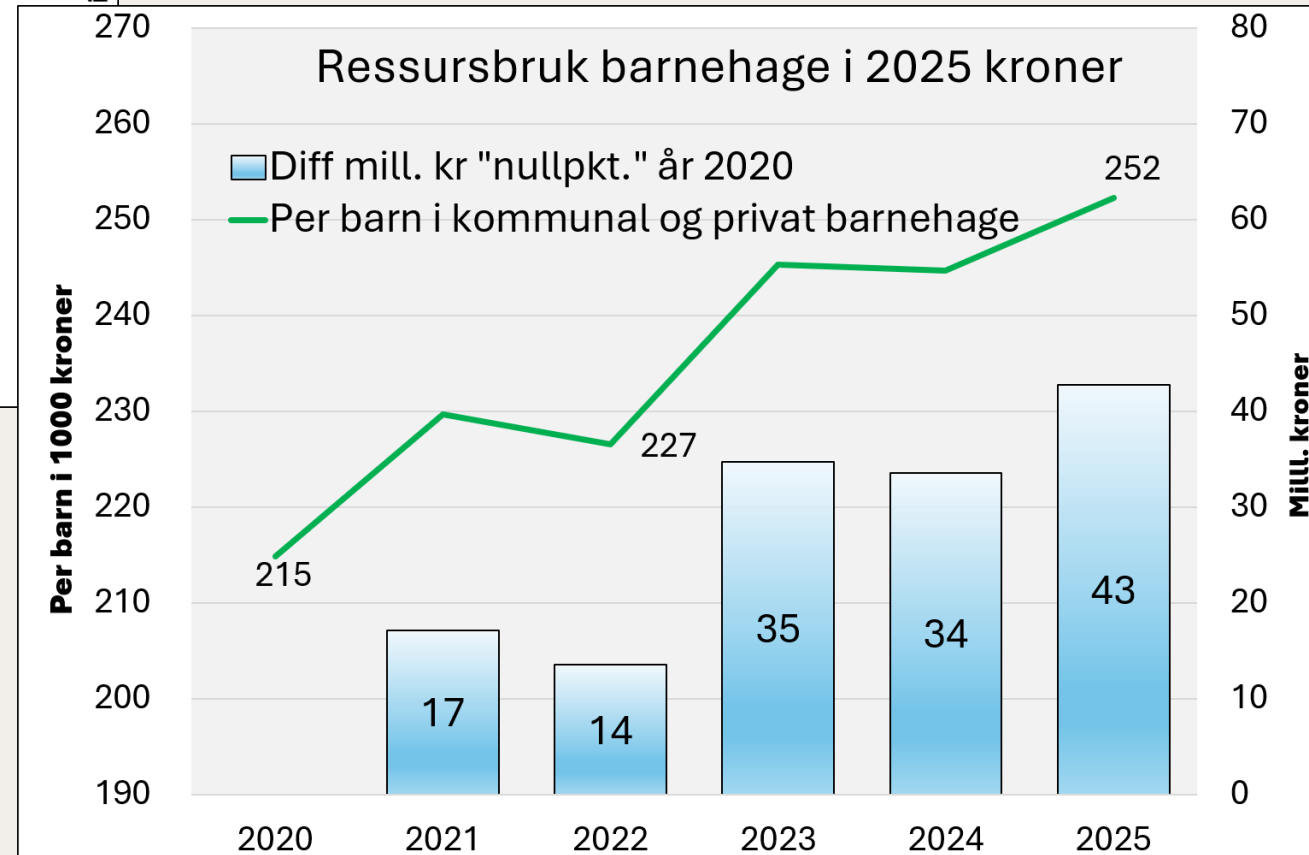
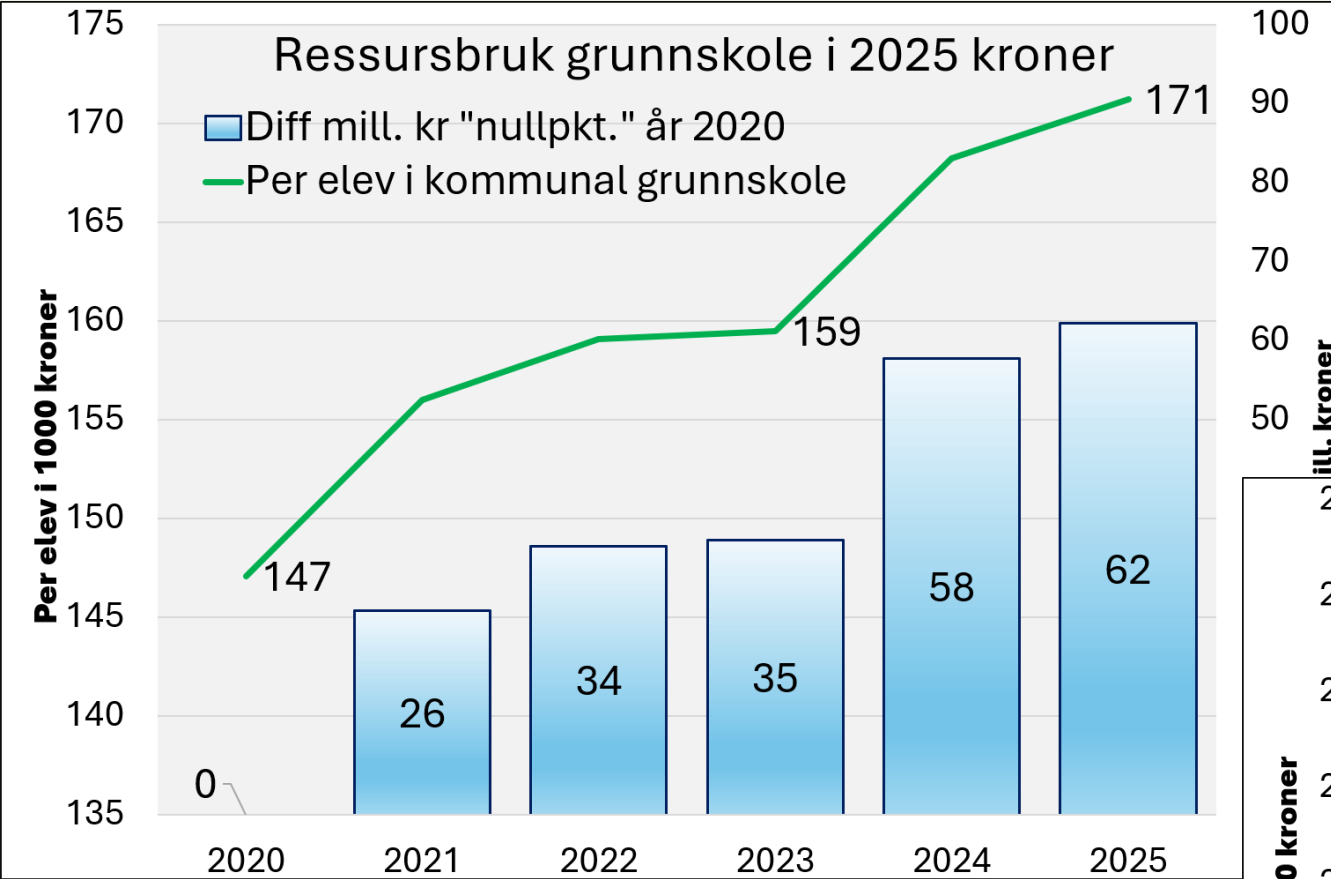
2018-2026:
718 flere i alderen 67 +

Utsatt strukturtiltak og ressursbruk
over tid i utakt med forutsetningene
i inntektssystemet.

Folketall 1.7.

Barn og unge prioriteres

Kilde: SSB/KOSTRA

Nå er Tromsø på Robek-lista

Kommunen blir satt under streng statlig kontroll, der statsforvalteren blant annet må godkjenne budsjettvedtak og opptak av lån.

FOTO: ELENA BULAI LØVLAND / NRK

Nordlys

**Tromsø innmeldt i
ROBEK: – Det
tydeligste signalet**

- innmeldingen av Tromsø kommune er et klart nederlag.
- Det er en bekreftelse på dårlig økonomistyring de siste ti årene.
- Et nederlag for en kommune på Tromsøs størrelse.
- Finnes ingen unnskyldning.
- Har ingen evne til å prioritere.
- Pengene har gått til fest og moro. Men nå er festen over.
- Høyt investeringsnivå over tid har gitt høy gjeldsbelastning
- Økonomien har havarert totalt.
- Det er ikke tid eller penger til å prioritere gode prosjekter, kun primæroppgavene

Forståelsen av budskapene våre

«Å prioritere er ikke å sette grupper opp mot hverandre, å prioritere er nettopp å prioritere.

Ønsker virkelig ranapolitikerne, enten de er i posisjon eller opposisjon, mange flere saker i Rana Blad om forslåtte 94-åringer som hjemme alene må håndtere rullatorene sine med brukne armer, så må de jo bare fortsette akkurat som de har gjort til nå.»

«Det er åpenbart at det må mer enn lytting til fra politikerne. Det må ei klar prioritering til. Og den bør komme fort.»

Du tror det ikke før du selv opplever det. Og stadig flere kommer til å oppleve det Henny (94) nå opplever

Ukeslutt

**Marit
Ulriksen**

Sjefredaktør

Sitat: Marit Ulriksen, sjefredaktør Rana Blad

Nøkkeltall budsjett 2026

<i>(Tall i tusen kroner)</i>	<i>Regulert budsjett</i>
Driftsinntekter	- 2 932 399
Driftsutgifter eks. avskrivninger	2 688 041
Netto finansutgifter	229 075
Netto driftsresultat	16 283
Netto bruk og avsetninger bundne fond	-13 984
Netto bruk og avsetninger disposisjonsfond	-60 555
Overføring til investeringer	90 822
Sum disponeringer av netto driftsresultat	16 283

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene: 0,56 prosent

Driftsregnskapet

Sektor	Regnskap pr juni	Avvik	Budsjett 2026	Regnskap juni 2025	Endring fra i fjor	Bud.reg. 2026		
Totalt	1 021 732	-10 701	2 076 885	935 972	85 760	9,2 %	114 496	
Stab/støtte	63 855	7 058	142 797	66 930	-3 075	-4,6 %	4 105	
Oppvekst og kultur	330 946	11 897	722 001	327 644	3 302	1,0 %	17 928	
Helse og mestring	397 066	-6 522	790 313	375 167	21 899	5,8 %	23 546	
NAV kommune	28 442	-3 189	52 109	28 291	151	0,5 %	-1 665	
Tekniske tjenester	124 761	-12 673	225 802	134 196	-9 435	-7,0 %	-3 928	
Fellesområde	76 663	-7 272	143 862	3 745	72 918	1947,1 %	74 510	

Tiltak og konsekvenser av tiltak som iverksettes

• Oppvekst og kultur

- ✓ Innkjøpsstopp og ansettelsesstopp vurderes. Større innkjøp og nye utlysninger vurderes nøye. Ressursenheter skole/barnehage prioriteres, da det vil kunne gi et kvalitativt bedre tilbud med mindre ressursbruk. Ser på muligheten for å etablere flere lokale tiltak knyttet til barnevernet.
- **Konsekvenser:** Enkelte ikke-lovpålagte tilbud vil kunne oppleve redusert tilgjengelighet.

• Helse og mestring

- ✓ Fortsette jobben med å samle i stedet for å spre, organisering av arbeidet, ser på nye måter å levere tjenester på, oppgaveglidning og fortsatt øke bruk av velferdsteknologi. I tillegg holder stillinger vakante og reduserer vikarbruk og ekstratid.
- **Konsekvenser:** Har nådd et knekkpunkt der tjenestebehovet øker mer enn tilgangen til ressurser (bemanning/økonomi). Samtidig er forventningen om å få levert tjenestene høy. Ytterligere nedtrekk vil forsterke situasjonen med økt sykefravær, redusert mulighet til å levere tjenestene og gjøre omstillingsarbeidet mer krevende.

• Tekniske tjenester

- ✓ Redusert vedlikehold (utsatt asfaltprogram og i hovedsak nødreperasjoner og brannverntiltak), stillinger holdes vakante. Økt egenregi og begrenset innkjøp.
- **Konsekvenser:** Økt vedlikeholdsetterslep og fare for driftsstans. Målsetning om at over 50 prosent av veinettet skal ha en restlevetid på over 3 år forverres ytterligere. Redusert nivå på ekstern og intern tjenesteyting.

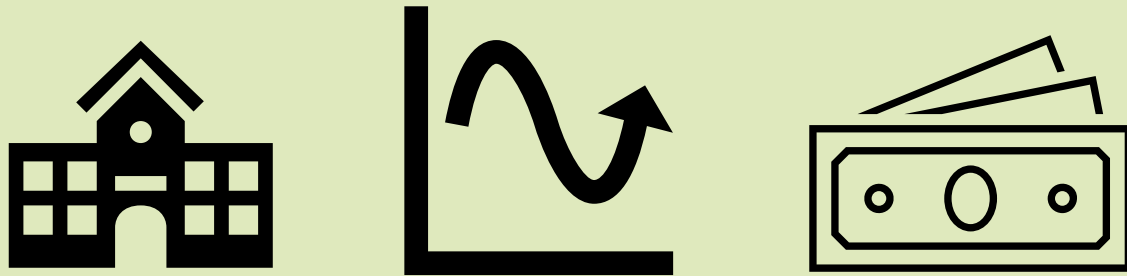
Ubalanse i drifta

- konsekvenser av tiltak merkes

- Sektorene er presset men fortsatt mål om balanse.
- Vedtatte og iverksatte tiltak får konsekvenser for tjenestenivået.
- Den største sektoren, helse og mestring har kommet til et knekkpunkt hvor tjenestebehovet øker betraktelig mer enn tilgangen til ressurser.
- Fortsatt høye forventninger om å få levert tjenestene som før.

➤ **Drifta går inn i 2027 i ubalanse.**

Investeringer og finans

Investeringer

Prosjekt	Regnskap 1.halvår	Budsjett 2026	Differanse
Solsiden bo-, og aktivitetssenter	97 469	260 000	-162 531
Vann og avløp	46 511	182 000	-135 489
Fremtidens oppveksstruktur	3 681	10 500	-6 819
Botilbud MTA - Tiltakspakke miljøterapi	700	10 000	-9 300
Nytt kjølerom	268	15 000	-14 732
Egenkapitalinnskudd pensjonsordning	7 456	6 570	886
Investeringstilskudd Rana kirkelige fellesråd	3 500	3 500	0
Øvrige prosjekt	12 526	54 100	-41 574
	172 112	541 670	-369 558

- Noe forsinkelser på enkelte prosjekt
- Forventer ikke at årets ramme benyttes
- Kostnader skyves over til neste år
- Påvirker gjeldsgraden positivt – i år
- Årets låneopptak vurderes i høst

Sentrale poster - finansområdet

- **Frie inntekter –økt nasjonal skatteinngang på 2,5 mrd. kr (RNB)**
 - Foreløpig anslag – utgjør ca. 12,5 mill. kr for Rana
 - Dekker økt lønns- og prisvekst (3,5 - > 4,1 prosent)
- **Renter og avkastning**
 - Høyere renteinntekter, ca. 25-30 mill. kr
 - Noe lavere renteutgifter, ca. 2-5 mill. kr
 - God avkastning plasseringer hittil i år – fortsatt usikkerhet for året
- **Kraftinntektene**
 - Anslår ytterligere økning enn regulert budsjett på 35 mill. kr
 - Spotpriser siste kvartal avgjør årsresultatet
- **Utbytte**
 - 12,5 mill. kr lavere enn budsjett.

Sentrale poster - finansområdet

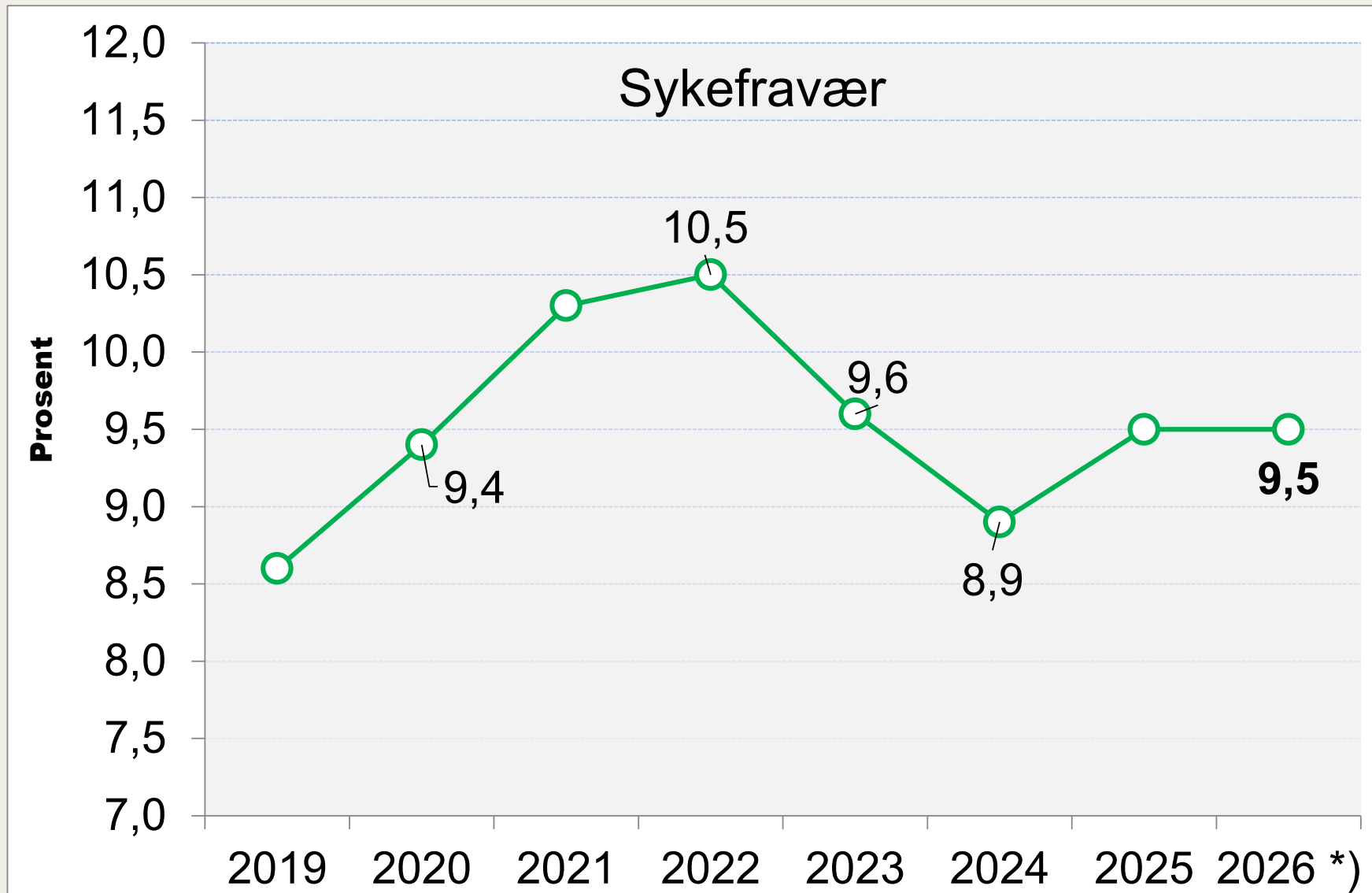

- **Pensjon** – foreløpig anslag ca. 18-20 mill. kr lavere enn budsjett
 - God avkastning og betydelig tilførsel til premiefond i 2025. I tillegg lavere vekst enn antatt.
- **Integreringstilskudd** – foreløpig anslag – økt inntekt ca. 5-10 mill. kr
 - Bosetting siste halvår avgjør resultatet for året
- **Lønns- og prisvekst**
 - Lønnsoppgjøret 7-8 mill. kr høyere enn avsatt ramme (4,0 % -> 4,4 %)
 - Anslag prisvekst i kommunal sektor økt fra 2,8 % til 4,9 % (RNB).
 - medfører økte kostnader ute i sektorene som må dekkes innenfor rammene.

➤ **Samlet sett anslås et positivt avvik**

- Fortsatt stor usikkerhet på flere poster:
 - ✓ Skatt og inntektsutjevning, kraftinntektene, pensjonskostnader, integreringstilskuddet og finans (renter og avkastning).

Fortsatt høyt sykefravær

*) Per 1.halvår

Perspektivanalysen 2027

Perspektivanalyse 2027

Rana kommune

Sjøfronten

Foto: Rana kommune

- Et kunnskapsdokument som viser utviklingstrekk og utfordringer som forventes å påvirke kommunale tjenester, samfunnsutvikling og kommuneøkonomi frem mot 2050 og som bygger på statistikk og kunnskap.
- Formålet er å skape felles virkelighetsforståelse som grunnlag for utvikling av politikk.
- I årets perspektivanalyse har vi også valgt å synliggjøre sannsynlige konsekvenser av tre scenario knyttet til omstilling i kommunens sektorer.

Oppsummering

- Drifta er presset men mål om balanse samlet
 - Enkeltsektorer har store utfordringer
 - Iverksatte tiltak får konsekvenser for tjenestenivået.
 - Forventer merinntekter på finansområdet
-
- **Drifta går inn i 2027 i ubalanse.**